

מבט לאיראן ולציר השיעי

30 ביולי-6 באוגוסט 2025

עורך: ד"ר רז צימט

עיקרים

- דובר משמרות המהפכה שב והזהיר כי אם ישראל תתקוף שוב באיראן, תגובתה תהיה חריפה ורחבה יותר. דרשן תפילות יום השישי בטהראן איים כי איראן תהפוך את תל אביב לעיר רפאים.
- בכירי המשטר האיראני ניצלו את יום השנה הראשון לסיכול מנהיג חמאס, אסמאעיל הניה, בטהראן, כדי להדגיש את הצורך בהמשך "ההתנגדות" לישראל ומתחו ביקורת חריפה על מדינות המערב, ובראשן ארה"ב, על תמיכתן בישראל.
- על רקע המאמצים לפרק את חזבאללה מנשקו, הזהיר מאמר בעיתון רדיקלי באיראן כי יש כיום בידי הארגון היכולת לחדש את הלחימה נגד ישראל.
- הדובר הצבאי של החות'ים קיבל אחריות על שמונה תקיפות נגד ישראל באמצעות טילים בליסטיים וכלי טיס בלתי מאוישים. דובר צה"ל הודיע על יירוט של שני טילים בליסטיים ושל שני כלי טיס בלתי מאוישים ששוגרו מתימן.
- דווח כי ארה"ב הזהירה את ממשלת עיראק כי היא תטיל סנקציות על גורמים המסייעים למיליציות החמושות אם תימשכנה התקיפות נגד מתקני אנרגיה באזור הכורדי וכי היא גם עשויה לתקוף מחסני נשק בלתי חוקיים.
- סוכל פעיל חזבאללה שהפעיל חוליות מחבלים בדרום סוריה במטרה לשגר רקטות לרמת הגולן.
- "חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה" הזהירה כי כל פעולה צבאית ישראלית בדרום המדינה תיחשב "הכרזת מלחמה" ותיענה בתגובה מיידית.

איראן בעקבות המערכה עם ישראל

- דובר משמרות המהפכה, מחמד נאי'ני, שב והזהיר כי אם ישראל תתקוף שוב באיראן, תגובתה תהיה חריפה יותר. בטקס זיכרון לחללי המלחמה, אמר נאי'ני שהמלחמה הוכיחה שלא היה בסיס להערכה כי איראן חלשה וש"האויב" אינו מכיר את מרכיביה המרכזיים של העוצמה האיראנית. לדבריו, איראן נלחמה במהלך המלחמה לבדה, לא רק מול ישראל וארה"ב אלא מול כל נאט"ו. הוא טען כי "האויב" הובס לחלוטין במלחמה, נכשל בהשגת מטרותיו המוצהרות ונאלץ לבקש להפסיק את הלחימה, אך הוא ממשיך את המערכה באמצעות נרטיבים שקריים. נאי'ני הוסיף כי תגובות איראן במהלך המלחמה שיבשו את החיים בשטחה הקטן של ישראל והיקשו על נשימותיו של "המשטר הציוני". הוא הזהיר כי אם "האויב" ינסה לפגוע שוב בביטחון איראן, היא "תנתק את נשימתו באדמות הכבושות", השליטה ביוזמה להפסקת הלחימה תהיה בידי איראן, גיאוגרפיית התגובה ושדה הקרב עשויות להשתנות ותגובותיה תהיינה הרסניות יותר (איסנ"א, 30 ביולי 2025).

דובר משמרות המהפכה (איסנ"א, 30 ביולי 2025)

דָרְשָׁן תְּפִילֹת יוֹם הַשִּׁישִׁי בְּטֵהֶרָאן, אִיתָאֵלְלָה סִיד אַחְמַד ח'אֵתְמִי, הַתִּיַּחַס בְּדִרְשָׁתוֹ לִמְלַחְמַת 12 הַיָּמִים עִם יִשְׂרָאֵל וְאָמַר כִּי אִירָאן נִיצַחָה בַּה אֵת "הַמְשַׁטֵּר הַצִּיּוֹנִי", אֶפְךָ כִּי שִׁילְמָה מַחִיר יָקָר. הוּא צִיִּין כִּי הָעוֹלָם הַבִּין שִׁישְׂרָאֵל הִיא "גִּידוֹל סֵרְטֵנִי", וְלִכֵּן יֵשׁ לְכֹרוֹת אוֹתוֹ בְּמַהֲרָה. ח'אֵתְמִי הַזְהִיר כִּי אִירָאן לֹא פִתְחָה בְּמַלְחָמָה וְלֹא תִפְתַּח בַּה, אֶךְ אִם תִּפְרוֹץ שׁוּב, הִיא תַעֲשֶׂה אֵת יִשְׂרָאֵל אוֹמְלָלָה וְתַהַפֹּךְ אֵת תֵּל אֲבִיב לְעִיר רְפָאִים (אִיסְנ"א, 1 בְּאוּגוֹסְט 2025).

אִיתָאֵלְלָה אַחְמַד ח'אֵתְמִי (אִיסְנ"א, 1 בְּאוּגוֹסְט 2025)

מעורבות איראן בזירה הפלסטינית

י"ר המג'לס, מחמד באקר קאליבאף, מתח בנאומו בכנס הבינלאומי של יושבי ראש הפרלמנטים בז'נבה ביקורת חריפה על ישראל וקרא לעצור את "הנאצים של המאה ה-21". קאליבאף האשים את המוסדות הבינלאומיים בשתיקה לנוכח "פשעי ישראל" וטען שהם מגנים את הקורבנות ומגינים על התוקפים. בהתייחסו למצב ברצועת עזה, אמר י"ר המג'לס כי מעל 60 אלף פלסטינים נהרגו ב"רצח העם" של "הציונים" המשתמשים ברעב כ"כלי להשמדה המונית". הוא הוסיף כי רצועת עזה הפכה למוזיאון של "פשעים נגד האנושות" ולמעבדה לניסויי טכנולוגיות הרג. לדבריו, הרצועה אינה רק נקודה על המפה אלא מבחן למצפון האנושי ויש לעצור את "הנאצים של המאה ה-21" בטרם יהיה מאוחר מדי. בתום נאומו, הניף קאליבאף את תמונתו של תינוק איראני, שנהרג לדבריו בתקיפות הישראליות במלחמה עם ישראל, וכן את תמונתו של ילד מרצועת עזה שנהרג בידי ישראל (תסנים, 30 ביולי 2025).

יו"ר המג'לס בכנס ראשי הפרלמנטים (תסנים, 30 ביולי 2025)

- שר החוץ האיראני, עבאס עראקצ'י, שוחח עם סגן ראש הממשלה ושר החוץ של מאע"מ, שיח' עבדאללה בן זאיד, ודן עימו ביחסים בין המדינות ובהתפתחויות האזוריות, ובמיוחד במצב בזירה הפלסטינית. עראקצ'י הדגיש את הצורך בגילוי ערנות מצד כל מדינות האזור בנוגע ל"מזימות המשטר הציוני לערער את היציבות באזור" (אתר משרד החוץ האיראני, 1 באוגוסט 2025).
- משרד החוץ האיראני פרסם הצהרה לרגל יום השנה הראשון לסיכול ראש הלשכה המדינית של חמאס, אסמאעיל הניה, בטהראן. בהצהרה נכתב כי דרכם של הניה ויתר "חללי ההתנגדות" תימשך בעוז עד ל"שחרור העם הפלסטיני המדוכא מעול הכיבוש ומימוש זכותו להגדרה עצמית". עוד נכתב כי הרפובליקה האסלאמית מדגישה את הלגיטימיות של מאבק העם הפלסטיני למימוש זכותו להגדרה עצמית מול "הכיבוש והאפרטהייד באדמת פלסטין ההיסטורית", ורואה בחיסול מנהיגים ובכירים של העם הפלסטיני חלק מ"תוכנית מרושעת של המשטר הכובש להשמדה קולוניאליסטית של העם הפלסטיני". משרד החוץ האיראני הדגיש כי המשך התמיכה הצבאית והפוליטית מצד ארה"ב ומדינות מערביות נוספות בישראל הופכת אותן לשותפות מלאות ל"פשעיו" וכי הן נושאות באחריות משפטית בינלאומית בגין "רצח העם ופשעי המלחמה של המשטר הציוני" (אתר משרד החוץ האיראני, 1 באוגוסט 2025).
- בהודעת משמרות המהפכה לרגל יום השנה לסיכול הניה נאמר כי עמידתם האיתנה של תושבי רצועת עזה מול "רצח העם ופשעי המשטר הציוני" היא עדות לדבקותם בערך שחרור "פלסטין" וירושלים ולהמשך דרכם של הניה ויתר גיבורי ההתנגדות נגד הציונות. עוד נכתב כי עוצמת העם הפלסטיני ועמידתו האיתנה לצד התמיכה הנמשכת מצד "ההתנגדות האסלאמית" באזור, ובמיוחד מצד העם האיראני המהפכני, מעבירים מסר חד-משמעי ל"מאפיה הפושעת השלטת בווינגטון ובתל אביב", כי "ניצחון ההתנגדות נגד הציונות" מובטח וכי ניצחון "פלסטין" על הכובשים קרוב. משמרות המהפכה הוסיפו כי "מבול אלאקצא" לא היה רק אירוע בודד, אלא אסכולה ואסטרטגיית פעולה לקביעת גורל שדה הקרב, חרף "המזימות השטניות" להקמת שתי מדינות. ההודעה קראה לארגוני זכויות האדם ולמוסדות הבינלאומיים לפעול להסרת "המצור" על רצועת עזה, למנוע את המשך "רצח העם" בכלים יעילים, לרבות סנקציות חריפות נגד ישראל, ולהביא את האחראים ל"פשעים" הללו לדין בבית הדין הפלילי הבינלאומי (תסנים, 2 באוגוסט 2025).

◀ נשיא איראן, מסעוד פ'זשכיאן, ציין כי "פשעי המלחמה של המשטר הציוני" ברצועת עזה, באיראן ובאזור מהווים אות קלון לאנושות. הוא הדגיש כי איראן ניצבת איתן בתמיכה בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני ומנציחה את זכרו של השהיד אסמאעיל הניה, האורח הרשמי שלה (חשבון X של מסעוד פ'זשכיאן, 2 באוגוסט 2025).

מעורבות איראן בלבנון

◀ היומן האיראני "כיהאן" התייחס במאמר פרשנות למאמצים הנמשכים לפרק את חזבאללה מנשקו וטען כי הארגון יכול לחדש את הלחימה, אותה הפסיק בנובמבר 2024, בעוצמה רבה יותר מבעבר. במאמר שכתב הפרשן סעדאללה זארעי צוין כי חזבאללה נמצא במצב יציב ונהנה מתמיכת השיעים בלבנון. יתר על כן, החברה הלבנונית יודעת היטב שלולא נשק חזבאללה, לבנון היתה במצב גרוע יותר מסוריה. בנוסף על כך, קיימים מעגלים נוספים המונעים את היחלשות חזבאללה: "חזית ההתנגדות", הרפובליקה האסלאמית של איראן ועמים אחרים באזור המודעים לכך שחזבאללה הוא מרכיב מרכזי בריסון "המשטר הציוני" באזור. לפי זארעי, בשמונת החודשים האחרונים, חזבאללה הצליח לשפר את מעמדו הארגוני, לבחון את נקודות החולשה שלו, לנקוט צעדים כדי להתגבר עליהן ולחזק את הנשק שלו. במקביל, הוא פעל בזירה הפנימית בלבנון באופן שהביא להעמקת האמון בו מצד השחקנים שאינם שיעים. לפיכך, הארגון אינו חושש כמעט – לא מבחינה פנים-לבנונית ולא מבחינת יכולתו להתמודד עם ישראל. אף כי חזבאללה אינו חותר למלחמה, הרי שאם יעמוד מולה, תגובתו תהיה נחרצת, וגם אם לבנון עלולה לשלם מחיר, תגובה זו תהיה מקובלת על העם והממשל במדינה (כיהאן, 2 באוגוסט 2025).

איראן וההתפתחויות בסוריה

◀ המשנה לראש אגף התיאום בארגון הרעיוני-פוליטי של צבא איראן, מחמד אכרמי-ניא, אמר במפגש עם סטודנטים באוניברסיטה להגנה אווירית של צבא איראן כי ארה"ב וישראל שואפות להפיל את המשטר בסוריה ולהרוס את התשתיות במדינה במטרה לפצלה. הוא הוסיף כי הן סבורות שיוכלו ליישם את אותה אסטרטגיה גם כלפי איראן (אירנ"א, 31 ביולי 2025).

מחמד אכרמי-ניא (אירנ"א, 31 ביולי 2025)

החות'ים בתימן

בשבוע האחרון, קיבל הדובר הצבאי של החות'ים, יחיא סריע, אחריות על שמונה תקיפות נגד מטרות בישראל, שתיים מתוכן באמצעות טיל בליסטי היפרסוני ושש באמצעות כלי טיס בלתי מאוישים (כטב"מים). לטענתו, כל התקיפות "השיגו את יעדיהן" (ערוץ הטלגרם של יחיא סריע, 30 ביולי-6 באוגוסט 2025). דובר צה"ל דיווח על שני מקרים של יירוט טיל בליסטי ושני מקרים של יירוט כטב"ם ששוגרו מתימן. לא היו נפגעים (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 30 ביולי-6 באוגוסט 2025).

מנהיג התנועה החות'ית, עבד אלמלכ אלחות'י, האשים בנאואו השבועי כי על אף שהוכרזה הפסקת אש הומניטרית, ישראל תקפה "אלפי פלסטינים". הוא טען כי "חוסר המעש הערבי" תרם להיקף "הפשעה והעוולות של המשטר הציוני" נגד הפלסטינים. עוד טען כי המטוסים והטנקים של ישראל פועלים באמצעות נפט ערבי וכי יש משטרים ערביים שאוסרים על פעולות תמיכה בפלסטינים ויש כאלו, ובהם סעודיה, שפתחו את המרחב האווירי ואת נמלי התעופה שלהם לטובת ישראל. בנוסף, אמר אלחות'י כי הרשות הפלסטינית אינה מספקת שום רמת הגנה לאזרחיה, אלא משתפת פעולה עם ישראל וכי ההצהרות של בריטניה וצרפת על הכרה במדינה פלסטינית נובעות מהמצב הנוכחי בעזה המהווה "שערורייה מבישה" עבורן. בהתייחסו להכרזת החות'ים על "כניסה לשלב הרביעי" בפעולות "התמיכה" בפלסטינים, הוא ציין כי זהו "צעד הכרחי בשל המצב שאליו הגיעה רצועת עזה" (ערוץ הטלגרם של התנועה החות'ית, 31 ביולי 2025).

המיליציות הפרו-איראניות בעיראק

"מקור ממשלתי רם דרג" מסר כי הממשל האמריקאי הודיע לממשלת עיראק כי יטיל סנקציות על גורמים ומוסדות פיננסיים שהוא סבור כי מספקים תמיכה ישירה או עקיפה למיליציות החמושות, אם תימשכנה תקיפותיהם באמצעות כטב"מים נגד אינטרסים חיוניים, ובמיוחד נגד מתקני האנרגיה באזור הכורדי בצפון המדינה. "המקור" הוסיף כי הקואליציה הבינלאומית בראשות ארה"ב הודיעה במפורש לבגדאד כי כישלון בריסון המתקפות עלול להיענות במגוון אפשרויות, כולל צעדים פיננסיים מחמירים שעלולים להתפתח לתקיפות מדויקות של אתרים ומחסני נשק שווינגטון מחשיבה כבלתי חוקיים. מנגד, "בכיר באחד מפלגי ההתנגדות" המעיט בחשיבות האיומים ומסר כי "לחצים וסנקציות לא יניאו אותנו ממטרתנו העיקרית שהיא לגרש את כוחות הכיבוש מעיראק במועד שהוכרז לסיום נוכחותם". "הבכיר" ציין עוד כי המיליציות מצפות לצעדי הסלמה אמריקאיים, אולם הן מוכנות לכל האפשרויות והן לא תאפשרנה הישנות של הרחבת "ההגמוניה האמריקאית". כמו כן, "גורם ממשלתי" מסר כי הרעיון של נסיגה אמריקאית מוחלטת בתקופה זו אינו מציאותי, במיוחד לאור אתגרי הביטחון האזוריים הגוברים והחששות מהתחדשות פעילות דאעש (אלאח'באר, 2 באוגוסט 2025).

המיליציות בסוריה

צה"ל סיכל בתקיפה אווירית בצפון בקעת הלבנון פעיל חזבאללה שעסק בהכוונת חוליות מחבלים בסוריה במטרה לשגר רקטות לעבר רמת הגולן (דובר צה"ל, 6 באוגוסט 2025).

"חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה-אנשי הגבורה" פרסמה הודעה לאור "ההתפתחויות המהירות בדרום סוריה", בה נטען כי יחידות הארגון עוקבות אחר תנועות תוקפניות חשודות של "האויב הציוני", ובהן פעולות

אוויריות בשמי אלקניטרה ודרעא, גיוס יחידות באזור הגבול, פעילות מודיעינית משותפת בין ישראל לתאים הפועלים עבורה בתוך דרום סוריה, וסימנים לפלישה מוגבלת או לתקיפות נגד מה שמכונה "האיום האיראני" בדרום סוריה, בניסיון זדוני לבצע תוקפנות נגד הריבונות הסורית. בהתאם לכך, הצהיר הארגון כי דרום סוריה היא קו אדום, וכל פעולה צבאית בה תיחשב כהכרזת מלחמה מקיפה ותיענה בתגובה מיידית וישירה נגד "עמדות ומרכזי האויב בתוך דרום סוריה הכבושה ובצפון פלסטין הכבושה". בנוסף, הארגון הזהיר את "תאי הסוכנים והמפלגות הסוללות את הדרך לתוקפנות בתוך סוריה כי ההתנגדות לא תסתפק בהדיפת האויב, אלא גם תעקור את הבוגדים מהשורש בערים, בכפרים ובמעברים ללא רחמים" (ערוץ הטלגרם של חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה-אנשי הגבורה, 30 ביולי 2025).

מנהיג "חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה-אנשי הגבורה", אבו ג'האד רצ'א, פרסם נאום מצולם, בו טען כי לממשלה השלטת בסוריה אין שליטה והיא הפכה "לכלי המופעל על ידי שירותי הביטחון התורכיים, האמריקאים והציוניים, על פי אינטרסים מנוגדים שכולם מתכנסים למטרה אחת: קבורת הזהות הסורית של ההתנגדות". לטענתו, קיימים "חדרים שחורים" הפועלים כיום ממרכזים רבים בדמשק ובאזורים הכפריים שלה, כאשר בתוך דמשק פועלות "17 מפקדות מודיעין ציוניות" שמשימתן "לזרוע מחלוקת ופילוג בקרב עמי המדינה". לדברי רצ'א, הם נלחמים "לשחרור סוריה מהכיבוש ולשיקום ההכרעה הלאומית" והוא איים כי "הרובים שלנו לא ישתקו, חזיתנו לא תובס, ואנשינו אינם חוששים מהמוות, אלא הופכים אותו לגשר לניצחון" (ערוץ הטלגרם של חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה-אנשי הגבורה, 2 באוגוסט 2025).

מנהיג "חזית ההתנגדות האסלאמית" בנאום
(ערוץ הטלגרם של חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה-אנשי הגבורה, 2 באוגוסט 2025)

במהלך השבוע, הודיעה "חזית ההתנגדות" על הרחבת שיתוף הפעולה שלה עם תנועות "התנגדות" נוספות בסוריה: נמסר על הקמת חזית פעולה משותפת עם הארגון "ההתנגדות הלאומית לשחרור רמת הגולן" כדי להתמודד עם "האתגרים העיקריים העומדים בפני המדינה", וזאת על רקע "הסלמה של איומים ציוניים נגד דרום סוריה". נמסר כי הקמת החזית המשותפת נועדה לאחד את "המאמצים הכנים של כל סיעות ההתנגדות" בתוך סוריה באמצעות הקמת חדר מבצעים צבאי משותף המכסה את כל הגיאוגרפיה הסורית, במטרה להתעמת עם "האויב" בכל האמצעים האפשריים (ערוץ הטלגרם של חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה-אנשי הגבורה, 30 ביולי 2025); בהמשך, נמסר על הקמת חזית מאוחדת עם "החזית העממית לשחרור סנג'ק

אסכנדרון (אלכסנדרטה)"¹, ארגון התומך במשטרו המודח של בשאר אלסד ופועל בצפון-מערב סוריה. צוין כי מטרת החזית המאוחדת היא לשחרר את סוריה ולמגר מהשורש את "הכיבוש, הטרור והבגידה" (ערוץ הטלגרם של חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה-אנשי הגבורה, 4 באוגוסט 2025).

¹ סנג'ק היה יחידה מנהלית באימפריה העת'מאנית.